

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Madrid 15. Vojni minister se je izjavil proti temu, da bi se Španska odrekla Portorieu.

New-York 15. Po poročilih generala Shafterja znaša število v Santiago de Cuba ujetih Špancev 12 do 15.000. Vojni oddelek nameruje pozvati privatne družbe, naj se ponudijo za prevoz teh ujetnikov.

New-York 15. Iz Washingtona javljajo: Vladni funkcionarji zagotavljajo, da predsedniku Mac Kinleyu ni namen obdržati Filipine, ampak zadovoljiti se zasedanjem otoka Fuan, Marijan in jedno postajo za oglje, v predpostavki, da Španska privoli v neodvisnost Kube in odstopi Puertorico.

Madrid 15. Uradni list objavlja kraljevi dekret, razglasujoči, da so po vsej Španski zaustavljene vse ustavno dovoljene osebne pravice. Vlada bode poročala parlamentu o tem.

Pariz 15. Glasom poročil iz Madrida se množe tam znaki miroljubivosti. Javno menenje bi rado videlo, da bi se vlasti zavzele za mir. Toda Francija — nasprotno razširjenim vestim — še ni poprijela inicijative za to.

London 15. Iz ameriškega taborja pred Santiago javljajo: Ameriške oblasti vstopijo v mesto najbrže noč. V določanje podrobnosti za predajo se je imenovala komisija.

Madrid 15. Ministerki predsednik Sagasta je izjavil, da ni vlada ni maršal Blanco nista posredovala o kapitulaciji Santiago de Cuba. Razpravo je vodil general Toral in nanj pada vsa odgovornost.

Budimpešta 15. Po inicijativi voditeljev ljudske stranke se snuje tu nova stranka, ki bode krščansko-socialnega značaja ter si bode imenovala »Katoliška delavska stranka«. Nova stranka bode imela svoje glasilo, katerega prva številka je že izšla.

Rim 15. Vse vznemirljive vesti, ki so se širile o zdravju papeževem, so neosnovane popolnoma. Zdravnik Lapponi zatrja, da absolutno ni resnična vest, ki jo je prinesel neki list, da papež trpi na progresivni paralizi (otrpenju).

Zadar 15. Od večer naprej ni bilo v Sinju nikakega sunka več, dočim sta bila v Trilju dva: jeden močan in jeden šibkeji.

Ischl 15. Njeno Veličanstvo cesarica je odpotovala danes zjutraj v kopelj Nauheim. Na kolodvor so jo spremili cesar, nadvojvoda Fran Salvator in nadvojvodinja Marija Valerija.

Kriza v italijanskih občinah istrskih.

I.

Poreška »Istria« prinaša v svoji zadnji številki članek, ki nas je osupnil po svoji — odkritosrčnosti. Znano je sicer; mi trdimo tako že davno, davno, in vrabei po vseh strehah čivkajo že — o korupciji, ki vlada po italijanskih občinah Istre; ali temu se nismo nadejali, da se jame kedaj oglašati tudi vest italijanske stranke in da prisili glasilo te stranke, da celó na uvodnem mestu in nenavadno odkritosrčnostjo prizna svojo — sramoto.

Toda o tem prihodnjč. Za danes priporočamo našim čitateljem v pazno čitanje nastopna izvajanja

poreške »Istrie« o korupciji na upravah italijanskih občin po Istri.

Rečena izvajanja se glase:

Ne malo nas navdaja čut neke pikre žalosti, ko opazujemo nekaj časa sem — da, preveč časa sem — neko tužno stanje v naših občinah, ki se povečuje in razširja čedalje bolj. Zlostanje je, istina Bog, še omejeno ter se je sme smatrati izredno; toda, da se kolikor toliko nadaljuje tem korakom, bojimo se, da posamični slučaj postanejo epidemični.

Da je v mnogih krajih težko ustanoviti občinska zastopstva in starešinstva; da so večine v teh zastopstvih negotove, nestalne, omahljive; da se iz tega porajajo pogostoma krize, radi katerih se mora začasno zaustavljati delovanje zastopstev ter nadomeščati je s provizorično upravo: to so vsekakor žalostni znaki, ki pričajo o jako nevarnem položaju, vsaj za bodočnost.

Nočemo se spuščati v podrobnosti, da ne zaidemo preveč na široko, da ne rečemo tudi, da zameden in različen predmet ne bi bil pripraven za izvajanja iste vrste, toda nedvomno je, da, ako bodo nadaljevali ti odnosi tem korakom, privedemo še precejšen del naše dežele v kratkem času do gotove pogibelji.

Vprašanje je torej jako resno, tako, da si ne moremo misliti važnejšega. Kajti tu ne gre za hipna nesoglasja, ki se dajo odstraniti sčasoma, tu gre za obstanek frakcij naše stranke, ki se na tak način kompromituje ter se slabi čedalje bolj.

Lahko je trditi, da morebitne nesložnosti in nerednosti v občinah ne morejo biti na škodo stanovitnosti in trdnosti narodne ideje; toda vrste se rabljajo, javne uprave, in oni, ki jih vodijo, prihajajo v zli glas, ter se s tem ponuja nasprotnikom orožje v roke, da razkrivajo našo nezmožnost, ako celó ne nastajajo dvomi o našem poštenju.

Kdo ne ve sicer, da mnoge naših občin se z nemalimi napor ter velikimi žrtvami vzdržujejo za stvar naše stranke ter da je odvisno prav od naše složnosti, od naše vestnosti v upravljanju, našega takta ter onega duha umestne društvene popustljivosti in ravnodušnosti, da se vzdržimo?! Če nam nedostaje jedne ali druge teh lastnosti, ni-li popolnoma jasno, da mi brusimo orožje našim sovražnikom?

Nedvomno je dalje, da mi živimo v dobi, v kateri se nalagajo vsem in vsakemu mnoge in težke žrtve, ne samo denarne, temveč tudi žrtve na račun samoljubja in samozatajevanja. Kjer ni istih, je zastoj sklicevati se na našo omiko, na našo prastaro kulturo (»avita coltura«), na našo zgodovinsko minolost. Tu treba možkega govora, a ne ženskega besedičenja in prazne baharije. — Pa kake misli si lahko stvorijo — ne mislimo sicer onih, ki zmirom in vedno pazijo izbuljenimi očmi, da pribijejo naše pogoške ter jih izkoriščajo ob ugodni priliki —, ampak prav naši somišljeniki, kadar čitajo vsako toliko po časnikih — kakor se je žalibog godilo v zadnjem času — tu, da se je vsled nesložnosti odpovedal del zastopstva; tam, da ni moč najti oseb, ki bi bile zmožne predstavljati ekskutivno moč; nadalje, da se javljajo neredi v upravi; potem, da so se sklenili nepremišljeni in sramotilni dogovori, in zopet, da se obžalujejo drzna razmetavanja in pogibeljna zapravljanja itd. in je

vse to pisano na način, da človeku prihaja tesno pri sre in vzbuja strah, da taki odnosi utegnejo postati osodepolni!

Vse te težave treba, da nehajo. Morda se bode oporekalo, da ni prav, da se take neprimlike raznašajo v javnost; toda še bolj nevarno je po našem menjenju, vstvarjati stanje, ki je znano vsakomur in o katerem vsakdo govori brez prikrivanja. Treba ustaviti zlo, da se ne razširi; kajti tu ni na koeki samo obstanek naših občin, ampak ime, kakor smo rekli, vse naše stranke. Ne vemo, da-li bi bilo umestno zahtevati posebnih ukrepov od strani našega deželnega zastopa: nedvomno pa je, da bi se morali naši poslanci posebno skrbjo pečati s to stvarjo.

Politični pregled.

K položaju. O vspetu razgovorov ministrskega predsednika grofa Thuna z zastopniki liberalnega veleposestva se je izdala nastopna izjava:

»Zbrani odposlanci ustavovernega veleposestva so pripoznali na podlagi skrbnega premotrenja ukupnega položaja političnega, da je za zopetno uvedenje urejenih parlamentariških in drž. odnosajev predpogoj ta, da se čim prej odpravijo jezikovne naredbe. Na podlagi zdralega proučenja predloženih jim temeljnih črt so pripoznali odposlanci, da se je potrudil ministerski predsednik, da bi v svojih predlogih podal opornih točkov za meritorično razpravo, izjavili pa so vrsto tehtnih prigovorov proti temeljnim potezam, katere so čuli. Izjavili so, da je neizogibno potrebno, da se temeljne črte temeljito predelajo tudi v glavnih točkah, ker v njih sedanji obliki — kakor sodijo odposlanci — niso sposobne, da bi služile v podlago odgovarjajočemu jezikovnemu načrtu. Odposlanci so izjavili prepričanje, da je potrebno v interesu države, v oigled temu, da položaje postaja vedno bolj preteče, da se nadaljujejo prizadevanja v to, da pridemo do sporazumljenja in tako do notranjega miru.«

V tej izjavi vidimo na prvi pogled, da so gospodje imeli jedno oko obrneno v nemški tabor, drugo pa proti ministerskemu predsedniku. Delali so poklone na dve strani. S tem, da so povdarjali potrebo, da se odpravijo jezikovne naredbe ter da se predelajo predlogi grofa Thuna — seveda Nemeem v prilog —, so se postavili na stališče nemških skupin; s tem pa, da so pripoznavali dobre namene grofa Thuna in potrebo, da se nadaljujejo prizadevanja za mir, so povedali zopet, da so zapustili dosedanje nemško stališče stroge negacije — obstrukcije za vsako ceno.

Iz kratka: govore to in ono proti temu in onemu, ali »ne« si vendar niso upali, ali bolje rečeno: niso hoteli reči! A če smemo misliti, da se ti gospodje niso pogajali proti volji drugih nemških skupin, prihajamo do sodbe: da se krhajo tudi noži nemške obstrukcije.

O namenih vlade nimamo danes nikakih posebnih vesti.

A, tako je! Iz Budimpešte imamo danes kratko ali značilno vest. Tam zboruje sedaj konferenca, ki se posvetuje o načrtu za avtonomni carinarski tarif, ki ga je izdelal ogerski minister za

trgovino v strašilo — Avstriji, kakor da je že pred durmi personalna unija in carinarska vojna z Avstrijo. Povedali smo že, da je to pot to strašilo zgrešilo svoj efekt. V Avstriji se niso zbal, pač pa so se zbal v — Budimpešti! Večina členov konferencie je sicer priporočala vladi, naj varuje ogersko poljedelstvo, priporočala pa jej je zjedinjo, naj se izogne carinarski vojni z Avstrijo ter naj — obnovi pogodbo!

A, tako je! Gospodje Madjari so vendar pripoznali enkrat, komu na korist je bilo razmerje 70:30! Mi pa ne priporočamo vladi avstrijski, naj obnovi pogodbo — vsaj na dosednji podlagi ne!

Vojna med Špansko in Ameriko. — Santiago de Cuba se je udal in vladni krogi v Madridu priznavajo, da bi bilo nezmislno, ako bi hoteli nadaljevati ta boj brez upa zmage. Prišlo je kakor je končno moralo priti: manja in finančno razdejana država se je morala udati sili večjega in silno bogatega nasprotnika. Tega pripoznanja pa ne more odreči nikdo Špancem: da so se borili junaski v tem obupnem boju. To so opetovano pripoznali tudi vojskovodje Amerikanov. Čast španske vojske je torej intaktna, neomadeževana, ali kolonijalni posesti Špancev bijejo morda zadnje ure. Iz brzojavk je razvidno, da bode Amerika stavila velike zahteve. Sedaj ne gre več samo za Kubo; gre tudi za Filipine in Portorico. Od dobrohotnosti in energije evropskih vlasti je odvisno sedaj, da-li ostane Španski še kaj kolonijalne posesti.

Iz Madrida je prišla danes usodna vest, da so se po vsej Španski zaustavila vsa ustavna osebna prava. Iz tega je sklepati, da se vlada boji, da vročehrvni narod španski ne bode mogel mirno preboleti tega hudega udara in da se je bati težkih notranjih dogodkov.

Domače vesti.

Doktorjem prava je bil promoviran danes na vseučilišču v Gradeu gosp. Edvard Slavik, koncipijent v pisarni gospoda odvetnika dra. Gregorina. Čestitamo iz vsega srea.

Promovirani bodo na graškem vseučilišču gospodje: Fran Žizek iz Gradea dne 16. t. m. doktorjem prava ter Rudolf Weibl iz Metlike, Viktor Kac iz Slovenjega Gradea na Štajerskem ter Milan Papež s Krškega dne 18. t. m. pa doktorjem vsega zdravilstva. Vsi gospodje novi doktorji so bivši Triglavani in vrli in vneti rodoljubi! Dal jim Bog obilo sreče, da bodo mogli, vsak v svojem poklicu, srečno delovati za narod svoj!

Abiturijentska veselica. Jutri se bode vršila v »Narodnem domu« v Barkovljah veselica, ki jo priredijo tržaški slovenski abiturijentje pod pokroviteljstvom slovenskih tržaških poslancev. Slovenski dijaki, ki so srečno zvršili svoje gimnazijske študije ter stopajo sedaj v prvič v javno življenje, pokažejo s tem, da so poleg resnih študij gojili tudi zabavne in ob enem poučljive predmete, kakoršna sta petje in tamburanje. Še enkrat prej, nego se razidejo vsak na svojo stran in po svojem poklicu, se zberejo v zabavo in medsebojno navduševanje, spominjaje se na dneve, ki so jih preživeli skupno med študijami.

Ker je tudi namen, v kateri priredijo veselico — čisti dohodek pripade dijaški kuhinji — plemenit ter znak hvalečnosti onih, ki so uživali tudi podporo te ustanove za časa svojih gimnazijskih nauk, naj se poda, kdor le more, jutri v »Narodni dom« v Barkovlje, da pokaže z jedne strani, da goji simpatije do slovenskega dijaštva ter z druge strani, da pripomore po svoji moči do boljšega materijalnega uspeha in v dosego plemenitega namena.

Veselica prične točno ob 5. uri popoldne, ustopnina znaša za osebo 30 nvč., — in ne 50, kakor je bilo prijavljeno. — Za slučaj slabega vremena se veselica preloži na dan 24. julija.

Un Croato. Tako imenuje poluvladna »La Sera« nekega pijanca, ki je v obližu Pulja ranil nekega otroka!! Ni na kraj misli nam ni, da bi hoteli opravičevati grde čine, naj jih je storil ta ali oni, ali tu je namen očividni: »La Sera« hoče na vsaki način sramotiti Slovane in ne zlodejea. V ta namen jej je dobro došel vsaki še tako mali dogodek. Kakor »Piccolo« tako tudi poluvladni »Sera« ne zadošča, da pove kraj, kjer se je zgodilo, in

ime onega, ki je grešil, ampak vsikdar povdarja tudi narodnost dotičnika — če je isti slučajno Slovenec ali Hrvat!

Kakor rečeno: mi smo gotovo zadnji, ki bi hoteli zagovarjati pijanega neumneža, toda v tem slučaju moramo že povedati našim Lahonom, da je število njih ničvrednežev veliko veliko večje, nego število naših!

Kakor pa ni pšenice brez ljulike, tako ni naroda brez — pijancev!

Z vso ogorčenostjo zavračamo torej tako perfidno pisarjenje, ki hoče slabosti posamičnikov natvezati kakor splošen narodni madež vse naše narodnosti.

Ali da se razumemo. Mi se ne čutimo žaljene, ker nas »Sera« sploh razžaliti — ne more. Vzrok, da reagujemo, je marveč ta, ker se takim pisarjenjem neti med italijanskim ljudstvom mržnja do sodeželanov slovanske narodnosti. V interesu javnega miru moramo reagovati proti razvadi, ki je, ozirom na javni blagor, naravnost brezvestna.

Toda čemu se razgrevamo? Ako se listu, izhajajočemu cesarskim orlom na čelu, vidi umestno, da razburja italijansko ljudstvo z **lažjo**, da ono ima vzroka vstrepečati za obstanek svoje narodnosti, zakaj ne bi tudi list, ki nosi le napoleonijsko znamko na čelu in je torej veliko manj vezan na oziro, smel hujskati — po svoje!!

Ako je resničen tisti pregovor, ki trdi: čim več sovražnikov, tem več časti — potem se mi primorski Slovani kar kopljejo v sami časti!

Izled »Tržaškega podp. in bral. društva« v Koprivo. Vožnja v Koprivo za dorasle 1 gld. 30 nvč., za otroke polovica. Vozovi odrinejo točno jutraj ob 6 1/2 in popoldne ob 2 1/2 uri. Vsakokrat se zbirajo izletniki na »Piazza Caserma«. Kdor namerava udeležiti se izleta naj blagovoli naznaniti to v društveni pisarni (ulica Stadion št. 19, I. nad.) najkasneje do prihodnjega četrtka. Onim, ki se oglašijo pozneje, ne bi mogel odbor jamčiti za vožnjo. Izlet se bode vršil dne 24. julija. Program veselice, ki se bode vršila v Koprivi, priobčimo prihodnjič.

Učiteljstvo dekliske šole družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu vabi slavno občinstvo na otroško veselico, ki jo priredi v korist družbe sv. Cirila in Metoda na šolskem vrtu jutri dne 17. t. m. Razpored veselice: 1. R. Weissenhofer: »Sveta Elizabeta Turinška«, igrokaz v 5 dejanjih. Med posamičnimi dejanji se bodo izvajale sledeče pesni: 2. Rob. Šuman: »Pomladanska«. 3. Rob. Šuman: »Slavček«. 4. Kreutzer: »Hrepeneje po domovji«. 5. Rob. Šuman: »Letna noč«. Vstopnina za osebo 20 oč., otroci 10 nč., sedeži 15 nč. Začetek ob 6. uri zvečer. — Ob enem opozarjamo slavno občinstvo, da bode krčmar skrbel za primerno postrežbo. Vodstvo.

»Slovenke« 15. številka je izšla danes ter prinaša sledečo vsebino: »Pesni«, pesem. »Ženska osloboja in zakon«. »O da bi zatemnela«, pesem. »Mstinski močerad« (dalje), povest. »Spanje prirode«, pesem. »Ali naj se in kako naj se pripravljajo otroci za šolo«. »Mlada ljubezen«, pesem. »Hudi grad« (dalje), povest. »Iz poezij H. Heineja«, pesem. — Kujiževnost in umetnost. — Razno. — Doma.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« je daroval gosp. Vitez Anton »v Mačkole« 1 krono, gosp. Zadnik Tomaž 2 kroni; na veselici na šolskem vrtu pri sv. Jakobu dne 10. julija 1898 so nabrale gospodične Josipina Poniž, Albina in Marija Seme 12 kron 52 stotink; gospod J. Umek mladi daroval 1 krono; v gostilni gosp. Babiča so darovali gosp. Luzzi Tomaž, Čehovin Josip in Švare Marija po 1 krono; gosp. Babič Anton 2 kroni; g. Jug Alojzija 60 stotink; gosp. Jakob Milave v Mariboru 2 kroni. Neki gospod je nabral v gostilni g. F. Valetiča 11 kron. Isti podaril v isti namen in sicer za olje kolaški »mašini« 2 kroni. Ker isti gospod ni imel pete od »solna«, nabral 1 krono 70 stot. za — zbežati. Z Reke je poslal Tržaški okoličan 3 krone, eno za-se in dve za gosp. Žerjav Ant. Skupaj 41 kron 92 stotink. Prej izkazanih kron 59, torej je nabranih skupno 100 kron 92 stotink.

Prisrčna hvala blagim darovalcem!

O slavnostih v Padričah smo prejeli podrobneje poročilo, katerega pa nismo priobčili do sedaj radi obilice gradiva. To pa moramo zatrditi

že danes, da po zatrdilu vseh domačinov je bilo na slavnosti do 4000 ljudi, ne pa 2000, kakor smo sodili mi v prvi hip.

Istotako smo morali danes odložiti članek o veleznameniti zadnji seji našega mestnega zastopa. Prosimo torej potrpljenja.

Pošteno bi bilo tako. Koliko so morali že pretrpeti naši dijaki na učilišču koperskem je že znano; celo bežati so morali iz mesta po noči, drugače, Bog ve, kaj bi se jim bilo dogodilo. Mi smo povdarjali tolikokrat že, kako potrebno in koristno bi bilo, da se za učilišče določi drugo mesto. Slednjič čitamo v sinočnem »Piccolo«, v dopisu iz Kopra, da se slovensko-hrvatski oddelek tega učilišča skoro gotovo premesti iz Kopra v Gorico. V istem dopisu je rečeno, da Koprčani voščijo kaj radi »srečen pot« slovenskim profesorjem in dijakom, z željo, da bi se ne videli nikdar več. Šolska oblast ima torej sedaj najlepšo priliko, da vstreže toli opravičeni naši želji in razveseli ob enem tudi Koprčane s tem, da premesti slovensko-hrvatski oddelek učilišča v Gorico. Proti premestitvi ni torej nobenih ovir. Radovedni smo, da-li pristojna oblast res izpolni našo in laško željo, ko so vendar toli redke take prilike, da bi mogla ustreči hkratu nam in Italijanov! Vsaj te prilike naj ne zamudi!

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu bode pelo jutri v procesiji, ki bode ob 8. uri zjutraj in sicer v pomnoženem mešanem zboru.

Županom občini Višnjanski, na novo priporjeni za našo narodno stvar, je izvoljen spoštovani naš rodoljub g. Ante Radoš. Čestitamo.

Zavednost, kje si!! Iz Divače nam pišejo: Gospod urednik! Evo Vam zopet od tu iz kraške Divače dokaza, kako rahločutni smo Slovenci!

Tukaj imamo gostilno, katere gospodar se šteje med »vrle« narodnjake in nad katere vrati je stal do slednjega časa napis: »Gostilnica pri kolodvoru«. Kakor hitro pa je prišla v Divačo pešicea revnih italijančičev, da se navžijejo tu kraškega svežega zraka, katerim pa omenjeni napis ni ugaljal, izginil je isti kakor kafa, in sedaj nadomestuje »Gostilnico pri kolodvoru« internacionalni nebodigatreba »Restaurant«.

Kaj je mislil s tem dotični gospodar, tega ne vem, toliko pa je gotovo, da je ugodil četoriči lahončičev, prihajajočih le-sem le enkrat v letu, a škodil vsem domačinom, narodni stvari sploh, in morda — samemu sebi tudi!

Prosil bi Vas torej, gosp. urednik, ker že imate vso žurnalističsko oblast v rokah, da temu gospodu pošepnete na uho, da je nam Slovincem v prvi vrsti skrbeti zase, in potem še le za tuje, kateri morajo biti zadovoljni že s tem, da jih vsprejemljemo gostoljubno, da se morejo navživati našega svežega zraka. Recite mu še, da že pride jesen, ki odpodi lahončiče. Le-ti pa se bodo smijali v pest, srečni, da slovenski gostilničarji tako radi sedajo na laške limanice. Oni se bodo smejali, ali tudi mi domačini bomo tja na zimo mislili svojo o — »Restaurantu«.

V Divači torej da bi ne smel biti slovenski napis? Kam pridemo potem? — Gospodar! Ne bo pela ta! Pohajkovealec.

Pevsko društvo »Skala« v sv. Križu je odložilo veliko skupno slavnost, ki se je imela vršiti dne 7. avgusta v proslavo 50-letnice vladanja Nj. Veličanstva, na poznejši čas, in sicer na oni dan, ko bode v sv. Križu odkritje spomenika v proslavo jubileja Nj. Veličanstva. Prosimo torej, da vzamejo na znanje to vsa tržaška in okoličanska društva.

Isto društvo pa priredi istega dne 7. avgusta svojo veliko veselico pod milim rebom. Vspored priobčimo prihodnjič.

Huda nesreča se je prepetila sinoči ob 8. uri zvečer kolesarju g. Arturu Torošu (Slovenec). Vozil je naglo na cesti iz Barkovelj v Trst. Na nesrečo mu je prišla nasproti kočija z dvema konjema. Ker je vozil naglo in se on ni mogel izogniti kočiji, zavozil je Toroš v konja, ki sta ga vlekla potem nekaj metrov daleč. Ko je kočijaž vstavil konja obležal je nesrečni kolesar kakor mrtev. — Rane so mu zelo zelo nevarne nravi in bati se je, da se je poškodal tudi v notranjem telesu. Sproveden je bil najprej na zdravniško postajo in potem na njegov dom, ulica Romagna št. 8.

Družini Toroševi izrekamo svoje iskreno sožalje, gg. kolesarjem pa svarilo. Kolesarski sport ni tako nevaren, kakor mislijo nekateri, ali neva-

ren postaja, če ni združen s potrebno — previdnostjo, zlasti pa na toli živahnih krajih kakoršen je miramarska cesta.

Z zdravniške postaje. Zdravniški in osebje zdravniške postaje so pomagali v minolem mesecu 851krat in sicer 577krat na postaji in 264 izven postaje. Največ nezgod je bilo 13tega dne, namreč 40, najmanjše 2. dne: 11.

V sveto deželo bi rad. Včeraj je bil aretiran 13letni S. Pavčič iz Bukovine ter bode odposlan na njega dom. Rekel je, da bi šel rad v Jeruzalem. Z istim namenom je bil prišel v Trst že dne 4. decembra lanskega leta. Tudi takrat je prišel samo do Trsta. Rekel je, da mu je svetoval zdravnik, naj se poda na romanje, da ozdravi neke bolezni.

Slab namen. Včeraj je bil poklican zdravnik z zdravniške postaje k neki 22letni Rozini M. v ulici Campanile št. 7., ker da je izpila strupene tekočine. Ni pa bilo še nič hudega, kajti izpila ni še ničesar. Pač pa so našli domačini v njeni sobi posodo, v kateri je bilo razstopljenih glavie žepnice. Na vsak način je imela deklina slab namen.

Nezgode. 65letni voznik Fran Ščuka je prišel včeraj v slobodni luki po nesreči med svoj pomikajoči se voz in ograjo nekega skladišča ter je bil nevarno ranjen na več mestih života. Prišedši zdravnik s zdravniške postaje je naročil, da so odvedli nesrečnega v bolnišnico.

Včeraj zjutraj se je zapletel na trgu Barriera neki deček v kolo premikajočega se voza. Na srečo si je pokvaril samo obleko.

Polletjske vesti. Aretirani so bili: 21letni klepar Josip K. iz Trsta sinoči ob 10. uri v ulici Rossetti, ker se je pretepal; 19letna brezposelna dekla Marija P. iz Naklega sinoči opolnoči na Acquedottu radi pohajanja; 36letni Josip Klauar iz Čedad, ker je razgrajal včeraj popoldne pred kavarno »Alle poste«.

Loterijske številke izžrebane dne 16. t. m.
Trst: 13, 69, 56, 54, 81.
Line: 58, 86, 30, 15, 22.

Koledar.

Danes v soboto 16. julija: Mar. Dev. Karmelska.

Jutri v nedeljo 17. julija: 7. pobin. Škapulirska.

Solnčni:

Izhod ob 3. uri 58 min.

Zahod „ 8. „ 13 „

Lunini:

Izhod ob 1. uri 22 min.

Zahod „ 6. „ 56 „

Ta je 29. teden. Danes je 196. dan tega leta, imamo torej še 169 dni.

Narodno gospodarstvo.

Trgovski podatki.

Piše Jos. Ulčakar.

IV.

Glavni trg za koton je v Evropi Liverpool, postranski pa London, Bremen, Hamburg, Dunaj.

Liverpoolske uzance so merodajne o vsakem sklepu ali pa so podlaga in načelo raznih družih; opomniti je, da Trst glede tega blaga nima uzance, pač pa Dunaj, toda na podlagi onih iz Liverpoola in Bremena. Sicer pa koton, ki se uvaža v Trst, ni ameriške provenijence; tu sem prihaja le indijsko in egiptovsko blago.

Slepi se delajo navadno po posebnih agentih dotičnih trgovskih tvrdk in skoraj vedno »cif« naše luke. Opomniti je treba, da na taeih kupčijah (posebno po uzaneah mesta Bremen) teža železnih obročev pri 100 balah ne sme presegati 397 kg. in zavoj pa ne 3 1/2 % teže; po New-Yorški navadi pa se računa (za Evropo) tara 6 %, stroški in zavarovalnina 2 %, vožnja pa prilično 1/2 c. za funt. Kakor ima večina vrst blaga svoj normalen odstotek osušenja (calo), ima tudi cotton 1 %, če je iz Amerike, in 1/2 %, če je iz Indije ali Egipta.

Najvažnejša in najzanimivejša stvar na tem blagu je »arbitraža«, ali klasifikacija.

Imena vrst so seveda v raznih mestih nekoliko različna, izrazi so po provenijenceah raznovrstno razdeljeni; izraz za najboljšo blago je »fair« (lepo) z raznimi pristavki; za slabše vrste se rabi ordinary, okrajšano »oord.«; med njima pa so še vrste fine-fina, middling-srednja, low-nizka, ali average-poprečna vrsta. (Vzorec imajo navadno 7 vrst).

Na blagu se gleda v prvi vrsti na provenijenco, ker je že od te odvisna kakovost kotona, potem pa na dolgost, elasticiteto, barvo in na trdnost, rezistenco, las (da se ne trgajo lahko).

Najboljša provenijenca je: Sea Island, potem

sledijo: Florida Sea Island, Upland, Texas in Orleans.

Sea Island raste na obalah in otokih Georgije, — te vrste se prideluje malo.

Upland se imenujejo razne vrste, ki rastejo v deželah ob atlantiškem oceanu; Orleans, Louisiana pa one iz dežel v meksikanskem zalivu.

Dolgost posamičnih las je različna in varira od 36 m/m do 13 m/m; tudi debelost je različna in se meri na ta način, da se štejejo lasje, ki gredo tikoma na eno pariško črto.

Ako primerjemo važneje provenijence vsega sveta, dobimo sledečo tabelo:

Provenijenca	prilijena cena za 100 kg. v gl. a. v.	dolgost las v milime- trih	diamet- er v mi- limetrih	število las na 1 pariško črto
Sea Island	68	36	0-014	160
Mobile	60	33	0-017	135
Pernambuco	58	30	0-019	120
Egipt (Maeo)	62	36	0-015	150
Indija (Bombay)	40	26	0-02	100
Ilmhoonhat	31	13	0-03	80

Razvidno je torej, da je najbolj fina vrsta Sea Island.

Trdnost las se določa z eriometrom.

Zadnje vesti.

Dunaj 16. Danes je bilo daljše posvetovanje ministrov. Zagotavlja se, da ministerski predsednik se za sedaj ne obrne več do Nemcev, ampak povabi Čehe na nove konference.

Lvov 16. Grobokopa v Winieki in njega ženo so našli umorjena v njiju stanovanju. Zločinee, ki je nepoznan do sedaj, se je brzkone v noči ukradel v stanovanje.

Polj 16. Tu so se izvršila senzačna aretovanja. V bližnjem Galežanu so namreč orožniki aretovali 4 osebe, ki so obdolžene, da so l. 1879. umorile posestnika I. Durina. Takrat je ostala preiskava brezuspešna, da-si je bilo zaslišanih na stotine oseb.

Rim 16. »Agenzia Stefani« javlja: Kralj je podpisal sinoči dekret, s katerim se zaključuje parlament.

Santiago de Cuba 16. General Shafter je dovolil svojemu vojaštvu, da zapuste utrdbe; prepovedano pa je udredi v španske naprave za obrambo. Onim, ki so zbežali iz Santiago je dovoljena povrnitev. Da se preprečijo izgredi in plenjenje od strani ustašev, so se izdali strogi ukazi ter se je ukrenilo potrebno za zadušenje eventualnih nemirov.

Madrid 16. Pričakuje se proklamacija Don Carlosa. General Weyler se je odpovedal namero- vanemu potovanju.

New-York 16. Preko S. Antonio došla br- zojavka poroča: Nosilec bolnikov rudečega križa imajo oditi takoj v Santiago, kjer prevzamejo po- licijsko oblast (Čudno!) Baterije in utrdbe zasedejo Amerikani takoj.

Madrid 16. Ob razhodu po ministerskem svetu so se izjavili ministri, da ni še potrjena vest o predaji Santiaga ter so se izrekli o tem dvom- ljivo. General Blanco je brzojavil vladi; katera pa drži tajno obseg. Brzojavke se nadzorujejo zelo strogo ter se jih ustavlja jako veliko. Red se ni kalil nikjer na Španskem.

Čutom najgorkejše hvaležnosti izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so spremili dne 3. t. m. zemeljske ostanke našega nepozabnega sina in brata

Ivana Danev.

Posebno se zahvaljujemo slavnemu pevskega društvu »Danica«, čegar člani so blagodušno privedli ostanke umrlega na rodno zemljo, na krasnem vencu in ginljivem petju, nadalje onim dekletom, ki so ga spremile na dolgi poti in sploh vsem udeležencem, kar nam je bilo v veliko tolažbo.

Kontovelj, 16. julija 1896.

Žalujoči ostali.

Odlikovan
fotografski
atelier!

Acquedotto h. št. 25.

Usojam si naznaniti sl. občinstvu, da sem na **Acquedottu št. 25** odprl svojo filjalko. Atelier je urejen moderno in pre- skrbljen aparati najnovejšega zistema. Foto- grafije v vsaki obliki do naravne velikosti na papirje vsake vrste: celoidin, albumin, platin itd. itd. Izdelovanje natančno, dovr- šeno. Cene kolikor sploh možno nizke. Po- sebno se priporočam v izdelovanje skupin rodbinskih in drugih; reprodukcij po vsaki, tudi že obledeli fotografiji, oljnatih slik, a- kvarelov; fotografij v naravnih barvah. — Kdor se hoče prepričati, naj blagovoli osebno obiskati moj atelier in si ogledati tam izlo- žene slike! Atelier je na **Acquedottu št. 25**.

Anton Jerkič,

odlikovan fotografski atelier.

V Gorici:

na Travniku 11.

V Trstu:

na Acquedottu 25.

Carl Greinitz Neffen,

podružnica Trst.

Na Corsu št. 33. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago
na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverse, zaklepe,

železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitnega železa,

vse tehnične predmete.

popolne naprave kopelji in stranišč,

peči in štedilna ognjišča,

kuhinjsko, namizno in hišno opravo,

železne meble

in pred ognjem varne blagajne,

gospodarske stroje,

nagrobne križe in obgrobnje ograje,

orodja za vsako obrt.

Pozor!!

Podpisani javim slavnim slovenskim dru- žinam okolo sv. Jakoba, da sem odprl

lastno prodajalnico jestvin,

v ulici S. Giacomo in Monte 5,

kjer prodajam vse predmete, spadajoče v tr- govino jestvin. — Postrežba točna, cene pri- merne. — Priporočam se udani

Sirca Andrej.

Odvetnik
Dr. Josip Abram
 je odprl
svojo pisarno v Trstu
 v ulici
S. Spiridione št. 3, II. nadstropje.

Št. 1365

O. & sv.

Dražbeni razglas

za zgradbo novega šolskega poslopja v Nabrežini.

V Nabrežini vršila se bode zgradba šolskega poslopja s prevdarjenimi stroški v znesku 10.680 gld. 36 kr.

Vožnje preskrbi občina Nabrežina.

Stavbeni načrti, prevdarki stroškov in dražbeni pogoji so v pregled v tukajšnjem uradu za časa uradnih ur.

Pismene ponudbe naj se frankirano in postavno kolekovane semkaj pošljejo s 5 odstotno varščino v znesku 534 gld. vred do najdalje 30. julija t. l. 12. ure opoldne.

Ustmena obravnava za ponudbe vrši se ravno omenjenega dne od 3. do 4. ure pop.

Kdor bode ustmeno ponujal ima pred obravnavo ponudbe vložiti 5 odst. varščino.

C. kr. okrajni šolski svet.

V Sežani, 14. julija 1898.

Predsednik:

Dr. Laharnar.

OLJA

Zaloga na debelo in na drobno.

Pošiljatve le od 5 lit. naprej.

CENE:

OLJE jedilno fino	Liter nvč.	28
„ „ finejša „	„ „	32
„ oljkino „	„ „	36
„ „ fino „	„ „	40
„ namizno „	„ „	44
„ „ finejša „	„ „	48
„ „ Extra „	„ „	52, 56
„ „ Specijalit. „	„ „	64, 72

OLJA za cerkvene svetiljke v vrčih orig. od lit. 15, 20, 25 po zmernih cenah. Pošiljatve na debelo namreč za razprodajalce, so da se ni bati nikake konkurence.

Za Trst in okolico prosto na dom, pustivši vrč na posodo.

ANTON SIRCA

Trst, Via Aquedotto št. 9.

Tržaška posojilnica in hranilnica,

registrovana zadruga z omejenim poroštvo,

v ulici Molino piccolo št. 1

se preseli meseca septembra v nove prostore

ulica S. Francesco št. 2, I. nad.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—5 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 10—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Jakob Klemenc, zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

prilagoča častitim svojim odjemalcem svojo prodajalnico, preskrbljeno z vsemi manufakturnimi predmeti, zvezano s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompl. gld. 23.—

Havelok nepremočljiv od 10 do 16 gld.

Velik izbor

suknenega in bombaž. blaga za moške obleke, sraje iz žide, volne, lawn - tennis, platna itd., zapustule, ovratnikov, perila za moške, ovratne v vseh barvah in formah, nogovje, rut, jopce vseh vrst posebno za turisti in kolesarje, modnih predmetov, rokavice iz nitij in kože, dežnikov in solnčnikov.

Povodom svečanosti jubileja Njegovega Veličanstva velik izbor narodnih in avstr. zastav, transparentov z avstrijskim orlom

po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštne prosto.

Svoji k svojim!

Slovenke! V ulici Stadion 20 je pekarija-prodajalnica, katera ima na prodaj vsako uro od 5. zjutraj do 10. zvečer sveži kruh po navadni ceni. Razprodajalcem, krčmarjem, gostilničarjem in odjemalcem na debelo postreže se točno z odbitkom. Blago se donasa tudi na dom! Drži vsakovrstne moke za domače in fino pecivo, paštete, pristno-domače maslo, kranjske klobase, ciper, marsala, malaga in tamarindovec na drobno in debelo. Sprejema v peko, kar kdo želi! Priporočam se osobito slovenskim materam za pogosto obiskovanje, udani

Jakob Perhave, lastnik.

AITE & ZADNIK

V TRSTU,

via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA

TKANIN IN MODE.

Velika zaloga

moških in ženskih stof za vse letne sezone.

Velik izbor

plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina v najnovejšem risanju.

Sprejemajo se naročila moških oblek in perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana

AITE & ZADNIK.

Gospodje kolesarji!

Če želite imeti kolo elegantno, lahko z lahkim tokom, obiščite zalogo z oddelkom za popraviljanje in dajanje v najem od

Karola Margoni

Piazza delle Poste št. 1,

in dobli bode kolesa „METEOR“ iz Graden po cenah in pogojih brez konkurence.

Razun tega imeli bode na izber vso priklino po najnižjih cenah.

Telefon št. 797.

Se dopisuje in govori slovensko!

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste od sloveče originalne znamke

„Styria“ Gradcu,

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

ulica Commerciale št. 1, telefon št. 341.

Glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

Na zahtevanje cenik in prospekt.

Prva tržaška tovarna

aparatur za napravljjanje plina acetilen

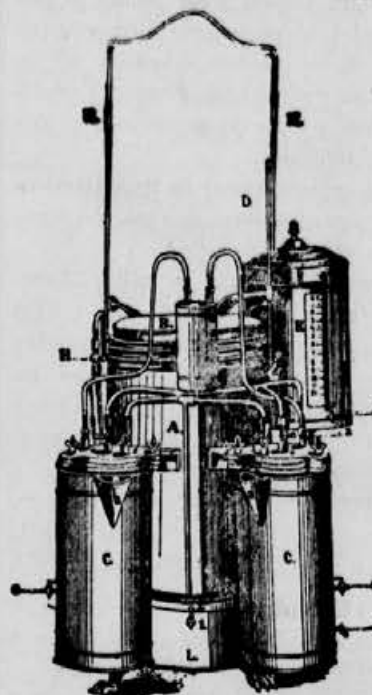
tvrdke ROCCO & C. v ulici Sanità št. 9.

Autorizirani instalaterji plina, vode in plina acetilen.

Aparat na acetilen od Josipa Rocca, patentiran v Avstro-Ogerski je absolutno najbolj praktičen in gotov, lahko rabjenje ne eksplozira, vsprejet od različnih zavarovalnih društev. Vsprejemajo se vsakovrstne kompletne naprave za hiše, restavracije, gledališča in mesta pod najugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga najboljšega apnenega kislica, katerega kilogram daje 300 litr. plina.

Velik izbor svetilnic in pripadkov za razsvetljavo.

SPECIJALITETA CESTNIH SVETILNIC,

na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina

(priprave za dvorce [vile] kijoske in mala mesteca).

Vsprejemajo se dela za instalacije in popraviljanje dovodov.

Zaloga

v ulici Sanità št. 9.

Delavnica

v ulici S. Giorgio št. 1

Hôtel Evropa

Piazza della Caserma.

Zračen vrt z lopo in brez lope.

Izborna kuhinja nemška in italijanska, pivo iz Plzenske pivovarne, izvrstna vina iz lastne kleti.

Telefon št. 23.

ALOJZIJ LOHR, lastnik.

150 hektolitrov izvrstnega belega vina

ima na prodaj

M. Kristofić v Kopru (Capodistria).

Pomada Phönix.

Odlikovana na razstavi za zdraviljenje in postrežbo bolnikov v Stuttgart-u l. 1890., pripisovana od zdravnikov in s tisoči zahvalnih pism.

Jedino obstoječe, resno in neškodljivo sredstvo, za doseg lepih lasi pri damah in gospodih, odstranjuje takoj izpadanje las in prhljaj; ter vzgaja pri jako mladih gospodih močne brke.

Garantira se za vseh in neškodljivost. Lonček 80 nc., po pošti ali povzetju 80 nc.

Hoppe K., Dunaj, I. Wipplingerstrasse 14

Le 50 nvč. za 3 žrebanja

Glavni dobitok 1krat 100.000 Kron in 3krat 25.000 Kron

v gotovini z odbitkom 20%

Srečke jubilejne razstave po 50 nvč.

Priporočajo: Gius. Bolaffio, I. Mercurio Triestino, Mand. & C., Enr. Schiffmann, Ales. Levi, Ign. Neumann, M. Nigris, G. Zoldan.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Zadnji mesec